

Achmea Pensioenservices, Postbus 866, 3700 AW Zeist

Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de heer Van Hijum

datum: 25 juli 2024
betreft: Reactie consultatie Wet toezeggingen

behandeld door: Algert Wentink
e-mail: algert.wentink@achmea.nl

Geachte heer Van Hijum,

Achmea Pensioenservices werkt samen met haar pensioenfondsklanten aan de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel. Graag maken we gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het wetsvoorstel toezeggingen pensioenonderwerpen.

Houd pensioen eenvoudig

Dat maakt communicatie over pensioen gemakkelijker, het zorgt voor lagere uitvoeringskosten en maakt de kans op uitvoeringsfouten kleiner. Geef pensioenfondsen daarom de mogelijkheid om FTK-vermogens samen te voegen tot één geheel. En hou het overgangsrecht premievrije voortzetting ook open voor pensioenfondsen die zowel een open als een gesloten regeling uitvoeren.

Splits zo min mogelijk van het persoonlijk kapitaal af

Hou daarom de kostenvoorziening onderdeel van het persoonlijke vermogen. En splits de risicodelingsreserve voor het gepensioneerdencollectief pas op pensioendatum af. Daardoor raken mensen geen pensioen kwijt bij shoppen voor een vaste of variabele uitkering.

Maak regels in het voordeel van deelnemers

Pensioenfondsen met een flexibele premiereregeling willen hun gepensioneerden bij invaren kunnen helpen bij het shoppen voor de gewenste uitkeringsvorm. Een risicodelingsreserve voor en door gepensioneerden kan verlagingen beter voorkomen als vullen met rendement mag. Het maximale dalingspercentage van een dalende uitkering moet afhangen van de gelopen beleggingsrisico's.

Hieronder geven wij een nadere toelichting op onze punten.

Met vriendelijke groet,

Arthur van der Wal
Directievoorzitter

Achmea Pensioenservices is een uitvoeringsorganisatie van ondernemingspensioenfondsen, beroeps-pensioenfondsen, vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen, Belgische OFP's en een algemeen pensioenfonds.

Datum: 25 juli 2024

Blad: 2/6

Houd pensioen eenvoudig

1. Geef pensioenfondsen de mogelijkheid om FTK-vermogens samen te voegen tot één financieel geheel

Algemene pensioenfondsen en vrijwillige bedrijfstakpensioenfondsen met diverse vrijwillige aansluitingen krijgen naar verwachting te maken met onderdelen die niet zullen invaren. Bijvoorbeeld omdat er in sommige gevallen geen werkgever meer is (bijvoorbeeld vanwege een faillissement), of omdat niet alle werkgevers een invaarverzoek doen. De niet ingevaren onderdelen zullen als afgescheiden deel van het vermogen onder het FTK vallen.

Binnen de flexibele premiereregeling (FPR) is het mogelijk dat fondsen zelf een vaste uitkering uitvoeren. Een vaste (ook wel stabiele) uitkering valt eveneens onder het FTK.

Op dit moment staat de wet niet toe dat de vaste uitkeringen van de FPR onderdeel uitmaken van hetzelfde afgescheiden vermogen als de niet ingevaren pensioenen, hoewel ze beide onder het FTK vallen. Wij achten dit onwenselijk, omdat het duurder is in de uitvoering, risicovoller omdat er kleine collectieven ontstaan voor het delen van langlevens risico's, en omdat er over beide vermogens apart verantwoording en verslaglegging moet plaatsvinden. Het van elkaar gescheiden houden van deze twee collectieven binnen hetzelfde fonds die onder hetzelfde regime vallen dient geen enkel belang, noch voor deelnemers noch voor uitvoerders noch voor toezichthouders.

Onze oproep:

Maak het wettelijk mogelijk dat de vaste uitkeringen van de FPR onderdeel uitmaken van hetzelfde financiële geheel als de niet ingevaren pensioenen. Bijvoorbeeld door aan artikel 10b Pw (betreffende de FPR) een nieuw lid toe te voegen, luidende:

10. Een pensioenfonds dat vastgestelde uitkeringen uitvoert kan deze aanmerken als behorende tot het te onderscheiden financiële geheel, zoals bedoeld in artikel 150I zevende lid.

2. Houd het overgangsrecht premievrije voortzetting toegankelijk voor pensioenfondsen die zowel open als gesloten regelingen uitvoeren.

In artikel 220h (onderdeel G van het consultatiedocument) is zowel een verruiming als een verkrapping terecht gekomen. De voorwaarde dat de onderneming van de werkgever heeft opgehouden te bestaan is vervallen. Deze verruiming juichen wij toe.

Anderzijds staat in het consultatiedocument dat een pensioenfonds 'uitsluitend' een beëindigde pensioenregeling uitvoert. Door toevoeging van het woord 'uitsluitend' zou het overgangsrecht niet langer van toepassing zijn voor fondsen die zowel gesloten als 'open' pensioenregelingen uitvoeren. Wat ons betreft is dit een ongewenste beperking.

Datum: 25 juli 2024

Blad: 3/6

In verband hiermee stellen wij een aanpassing van de onderdelen a tot en met c van het eerste lid van artikel 220h PW voor. Met dit tekstvoorstel geldt het overgangsrecht voor alle gesloten pensioenregelingen. Het maakt daarbij niet uit of het pensioenfonds (c.q. de collectiviteitskring) voor andere pensioenregelingen nog 'open' is of niet. Het tekstvoorstel sluit zowel aan bij de definitie van pensioenregeling in artikel 1 PW als bij de tekst van artikel 23a PW. Zie ook het advies van prof. Lutjens betreffende wijziging pensioenregeling en waardeoverdracht ('invaren') bij een gesloten pensioenfonds (kst 36067 nr. 5), par. 2.3. Tevens is in onderdeel a. ter verduidelijking een peildatum opgenomen.

Ons tekstvoorstel voor de onderdelen a tot en met c van het eerste lid van artikel 220h PW luidt als volgt:

- a. de pensioenregeling op basis van de uitkeringsovereenkomst uiterlijk op het moment van de collectieve waardeoverdracht beëindigd is;
- b. het pensioenaanspraken voor ouderdomspensioen betreft die als gevolg van een premievrije voortzetting van die pensioenaanspraken worden opgebouwd; en
- c. het recht op de premievrije voortzetting is ontstaan voorafgaand aan het tijdstip dat de pensioenregeling op basis van de uitkeringsovereenkomst beëindigd is of dat de uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomst als bedoeld in artikel 220i is ondergebracht bij een andere pensioenuitvoerder dan wel bij een andere collectiviteitskring, maar uiterlijk het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen.

Daarnaast stellen wij voor om het derde lid van artikel 220h PW niet alleen van toepassing te laten zijn op een collectieve waardeoverdracht zoals bedoeld in artikel 83, eerste lid, onderdeel a PW, maar ook op de overige in dat lid genoemde situaties.

Ons tekstvoorstel voor het nieuwe lid 3 van artikel 220h PW luidt als volgt:

3. Indien sprake is van een waardeoverdracht als bedoeld in artikel 83, eerste lid, of in artikel 84, eerste lid, kunnen opbouw van pensioenaanspraken als gevolg van een premievrije voortzetting, bedoeld in het eerste lid, en de regeling van het nabestaandenpensioen, bedoeld in het tweede lid, worden voortgezet bij de ontvangende pensioenuitvoerder.

Splits zo min mogelijk van het persoonlijk kapitaal af

3. Laat de kostenvoorziening voor toekomstige excassokosten ook bij pensioenfondsen onderdeel zijn van de persoonlijke vermogens.

Kosten als onderdeel van persoonlijke vermogens sluit aan bij de huidige behandeling van excassokosten in premieregelingen. En ook bij de manier waarop het geregeld is bij verzekeraars en voor vermogensbeheerkosten. Hier zijn de voorzieningen steeds onderdeel van het vermogen van de deelnemers.

Datum: 25 juli 2024

Blad: 4/6

Interpretatie van DNB is echter dat er een aparte excasso-voorziening moet zijn. Met elk jaar een bijdrage vanuit de premie. Dat gaat mis bij waardeoverdracht naar een verzekeraar gaan. En bij inkoop van een vaste uitkering. Deelnemers moeten dan nog een keer een excasso-voorziening inkopen. En daardoor krijgen ze een lager pensioen.

Onze oproep:

Zorg dat voorzieningen voor kosten gelijk behandeld worden bij alle pensioenfondsen en verzekeraars. Laat de voorziening overal onderdeel van het kapitaal zijn. Sluit dus aan bij het al beproefde recept dat in de praktijk al werkt bij premieregelingen volgens de wet verbeterde premieregeling.

4. Kies voor de eenvoudige methode om deelnemers geleidelijk toe te laten treden tot gepensioneerdencollectief. Zonder daarbij hun shoprecht in de weg te zitten.

De wet maakt geleidelijke toetreding mogelijk tot een collectief toedelingsmechanisme in de laatste tien jaar voorafgaand aan de reglementaire pensioenleeftijd. Die toetreding moet tijdsevenredig plaatsvinden, maar dit vereiste staat in de weg aan een eenvoudige en uitlegbare toetreding in de volgende situatie:

- er is een risicodelingsreserve;
- deelnemers hebben shoprecht bij pensionering; en
- het fonds wil benadeling van shoppers voorkomen.

In verband hiermee stellen wij een wetswijziging voor die een eenvoudige en uitlegbare toetreding tot een collectief toedelingsmechanisme mogelijk maakt in de genoemde situatie. In de beoogde werkwijze mag een deel van het persoonlijk pensioenvermogen dat resteert in het laatste jaar voor pensionering in de risicodelingsreserve worden gestort. In zoverre wordt dan de tijdsevenredigheid in de toetreding tot het collectief toedelingsmechanisme doorbroken. Als men alsnog kiest voor shoppen vindt geen storting plaats in de risicodelingsreserve.

Onze oproep:

Voeg aan art. 10b PW, resp. art. 28b Wvb, een tiende lid toe, luidende:

10. Van de tijdsevenredige toetreding, bedoeld in het zevende lid onderdeel a., kan in zoverre worden afgeweken dat in het laatste jaar voorafgaand aan de reglementaire pensioenleeftijd een deel van het dan resterende persoonlijke pensioenvermogen aan de risicodelingsreserve mag worden toegevoegd.

Datum: 25 juli 2024

Blad: 5/6

Maak regels in het voordeel van deelnemers

5. Maak collectieve afspraken mogelijk, waardoor pensioengerechtigden in een flexibele premieregeling bij invaren echt kunnen kiezen tussen een vaste en een variabele uitkering.

Het gaat om de gepensioneerden van een pensioenfonds met een flexibele premieregeling dat gaat invaren en slechts één van de uitkeringsvormen biedt (vast dan wel variabel). Gepensioneerden met een ingegane uitkering hebben dan wettelijk de mogelijkheid om te shoppen en zo over te stappen naar de uitkering die het pensioenfonds niet biedt.

Helaas kunnen gepensioneerden in de praktijk niet shoppen. Voor individuele gepensioneerden boven een bepaalde leeftijd bestaat er namelijk geen aanbod in de markt, met name niet voor een vaste uitkering. Deze deelnemers kunnen daardoor zelfstandig geen aanbod voor een vaste uitkering krijgen. Onder de huidige wetgeving mag een fonds, althans beroepspensioenfondsen, niet samenwerken met een zogenaamde voorkeursverzekeraar. Ook de opvattingen van de wetgever (en de toezichthouder) over een zgn. carve out staan hieraan mogelijk in de weg.

Biedt pensioenfondsen mogelijkheden om te helpen. Bijvoorbeeld door het pensioenfonds toe te staan collectieve afspraken te maken met een verzekeraar voor de gepensioneerden die willen kiezen voor een vaste uitkering. Gepensioneerden zijn niet verplicht om te kiezen voor dit aanbod. Maar ze kunnen er wel voor kiezen, terwijl er op individuele basis geen aanbod voor hen is. Dit heeft twee voordelen:

- a) Gepensioneerden krijgen een reële mogelijkheid om te kiezen tussen een vaste en een variabele uitkering; en
- b) De overstap van gepensioneerden die kiezen voor een uitkeringsvorm die het fonds niet zelf biedt, verloopt gecontroleerd. Dat is van groot belang, omdat het om inkomens gaat van deelnemers die al met pensioen zijn.

Onze oproep:

Biedt pensioenfondsen de ruimte om bij de eenmalige overgang naar het nieuwe stelsel afspraken te maken met een voorkeurspartij over een collectieve waardeoverdracht van (een groep van) gepensioneerden vlak na invaren.

6. Door te vullen met rendementen werkt een risicodelingsreserve beter in het voorkomen van verlagingen van inkomens.

De huidige wetgeving staat niet toe dat een risicodelingsreserve gevuld wordt uit rendement. Daardoor kan de omvang ervan snel afnemen, zonder dat daar voldoende herstelmogelijkheden tegenover staan. Dit kan tot gevolg hebben dat de risicodelingsreserve op termijn ontoereikend is voor het opvangen van beleggingstegenvallers, waardoor uitkeringen soms toch verlaagd moeten worden.

Als de risicodelingsreserve ook gevuld kan worden met rendement, kan de reserve sneller aangevuld worden als de beleggingsresultaten mee zitten. Kortom voor een optimale werking in de praktijk is het essentieel om

Datum: 25 juli 2024

Blad: 6/6

de risicodelingsreserve ook met rendementen te kunnen vullen, mits er geen sprake is van beleggingsvrijheid (zoals in de collectieve uitkeringsfase).

In de flexibele premiereregeling zoals wij die uitvoeren is er in de uitkeringsfase sprake van een collectief beleggingsbeleid, zonder beleggingsvrijheid. Dit levert een totaalrendement op. Het deel van het totale rendement dat nodig is om de uitkeringen gelijk te houden is te beschouwen als het beschermingsrendement. Het rendement dat daar bovenop behaald wordt is te beschouwen als het overrendement. Wij zouden graag zien dat dit 'overrendement' (deels) gebruikt mag worden om de risicodelingsreserve te vullen, in situaties waarin geen sprake is van beleggingsvrijheid.

Onze oproep:

Maak het mogelijk om risicodelingsreserve te vullen uit rendement. Dit is in de geest van de wetgeving en in het belang van de inkomens van gepensioneerden.

7. Maak de maximale daling van de uitkering uitsluitend afhankelijk van de beleggingsmix

Het wettelijke maximum voor een dalende uitkering is afhankelijk van meerdere factoren, waaronder de marktrente ten tijde van pensionering. Dit kan tot gevolg hebben dat het maximum – en daarmee de mate van daling – per gepensioneerde kan verschillen, afhankelijk van de pensioendatum. Deze afhankelijkheid van 'dagkoersen' achten wij onwenselijk.

Ons voorstel zou zijn om de maximale daling uitsluitend te laten afhangen van de beleggingsmix die van toepassing is op betrokkene. Meer specifiek van de omvang van de return portefeuille (zakelijke waarden). Op basis van dit criterium kan ook de daling van reeds lopende uitkeringen zo nodig worden herzien. Wij achten dit beter uitlegbaar en robuuster in de uitvoering.

Onze oproep:

Kies voor een vaste maximale daling die uitsluitend afhankelijk is van de beleggingsmix die geldt voor betrokkene.